

**ЧОРТКІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ВІСІМДЕСЯТА СЕСІЯ ВОСЬМОГО СКЛИКАННЯ**

РІШЕННЯ

**03 листопада 2023 року
м. Чортків**

№ 1703

**Про затвердження Програми розвитку туризму
у Чортківській міській територіальній громаді
на 2024-2026 роки**

З метою забезпечення ефективного розвитку туристичної сфери у Чортківській міській територіальній громаді, її історико-культурної спадщини та економічного потенціалу, що сприятиме формуванню іміджу громади, як перспективної та привабливої території для інвесторів, туристів та жителів в межах України та за кордоном відповідно до Закону України "Про туризм", враховуючи рішення міської ради від 21 березня 2019 р. № 1422 "Про затвердження Стратегічного плану розвитку Чортківської міської ради Тернопільської області на 2019-2026 роки" та рішення виконавчого комітету від 27 жовтня 2023 року №284 «Про схвалення Програми розвитку туризму у Чортківській міській територіальній громаді», статті 26 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні“, міська рада

ВИРІШИЛА :

1. Затвердити Програму розвитку туризму у Чортківській міській територіальній громаді на 2024-2026 роки (далі – Програму) згідно додатку.

2. Фінансовому управлінню міської ради забезпечити фінансування Програми в межах коштів, передбачених бюджетом Чортківської міської територіальної громади на відповідний бюджетний рік.

3. Копію рішення направити фінансовому управлінню міської ради та комунальному підприємству «Чортківський туристично-інформаційний центр» Чортківської міської ради.

4. Визнати таким, що втратило чинність рішення міської ради від 24 грудня 2020 року №104 « Про затвердження Програми розвитку туризму у Чортківській міській територіальній громаді на 2021-2023 роки».

5. Контроль за організацією виконання даного рішення покласти на заступника міського голови Віктора ГУРИНА та постійну комісію міської ради з питань розвитку освіти, культури, охорони здоров'я та соціальних питань.

Міський голова

Володимир ШМАТЬКО

**Програма розвитку туризму
в Чортківській міській територіальній громаді
на 2024-2026 роки**

Паспорт програми

1.	Ініціатор розроблення Програми	Управління культури та мистецтв Чортківської міської ради, Комунальне підприємство «Чортківський туристично-інформаційний центр» Чортківської міської ради
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення Програми	Закон України «Про туризм», Постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період 2021-2027 роки», розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 р. за № 168-р «Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року», Стратегія розвитку Тернопільської області на 2021 – 2027 роки, Програма розвитку туризму в Тернопільській області на 2021 – 2025 роки, затверджена рішенням Тернопільської обласної ради від 23 грудня 2020 року за № 44, «Стратегічний план розвитку Чортківської міської ради Тернопільської області на 2019-2026 роки», затверджений рішенням Чортківської міської ради від 21 березня 2019 р. за № 1422
3.	Розробник Програми	Комунальне підприємство «Чортківський туристично-інформаційний центр» Чортківської міської ради
4.	Співрозробники Програми	Управління культури та мистецтв Чортківської міської ради
5.	Відповідальний виконавець Програми	Комунальне підприємство «Чортківський туристично-інформаційний центр» Чортківської міської ради

6.	Учасники Програми	Комунальне підприємство «Чортківський туристично-інформаційний центр» Чортківської міської ради, Управління культури та мистецтв Чортківської міської ради, структурні підрозділи виконавчого комітету Чортківської міської ради, представники бізнесу у сфері туризму, туроператори, громадські організації
7.	Термін реалізації	2024–2026 роки
8.	Джерела фінансування	Міський бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством
9.	Обсяги фінансування Програми	2085 тис. гривень
10.	Контроль за виконанням Програми	Постійна комісія Чортківської міської ради з питань розвитку освіт, культури, охорони здоров'я та соціальних питань

1. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована програма

На сьогодні туризм є однією із провідних, високо прибуткових та найбільш динамічних галузей світового господарства. Саме тому у “Стратегічному плані розвитку Чортківської міської ради Тернопільської області на 2019-2026 роки”, сформованому та обговореному представниками громади міста, однією із стратегічних цілей є “Розвинуте місто, комфортне для інвесторів, туристів та мешканців міста через створення привабливого для бізнесу та туризму середовища”.

При SWOT-аналізі ситуації міста, одними із сильних сторін визначено: вдале геополітичне розташування міста; багата історична, релігійна та архітектурна спадщина; зародження фестивальної культури в місті; наявність спортивної інфраструктури; розвинутий спелеотуризм в регіоні; наявна рекреаційна база. Це свідчить про наявну ґрунтовну базу для розвитку туризму у місті.

«Програма розвитку туризму в Чортківській міській територіальній громаді на 2024-2026 роки» (далі – Програма) розроблена з метою конкретизації завдань і пріоритетів “Стратегічного плану розвитку Чортківської міської ради Тернопільської області на 2019-2026 роки”. Програма визначає комплекс заходів, спрямованих на забезпечення системного підходу до розвитку туризму, підвищення туристичної привабливості і розвитку туристичної інфраструктури міста, створення якісної мережі сервісу для різних видів туризму.

Специфікою туристичної сфери є те, що вона поєднує в собі значну кількість суміжних галузей: культуру, мистецтво, освіту, науку, спорт, готельне господарство, медицину, торгівлю, харчування, транспорт, зв'язок, фінанси, побут, будівництво тощо; є однією із найбільш перспективних напрямів структурної перебудови економіки.

Згідно з даними Всесвітньої туристичної організації ця галузь є однією з найбільш перспективних у питаннях подолання проблеми безробіття, адже створення одного робочого місця у секторі туризму обходиться у десять разів дешевше, ніж у виробництві.

Сучасний туризм функціонує в умовах конкуренції. Кожна область, район, місто намагаються пропагувати та популяризувати свою туристичну привабливість. Розвиток туристичної інфраструктури у Чорткові та Чортківській міській територіальній громаді, забезпечення якості туристичного обслуговування відповідно до вимог сучасних стандартів є одним з основних завдань розвитку туристично-рекреаційної галузі міста та громади.

Природно-ресурсний потенціал краю, вигідне географічне положення, багата культурно-історична спадщина є вагомими передумовами пріоритетного розвитку індустрії туризму, оздоровлення, відпочинку, спрямованого на вітчизняних та іноземних споживачів. У Чортківській міській територіальній громаді є унікальні можливості для розвитку туристичної й рекреаційної інфраструктури, що пов'язано з наявністю багатьох пам'яток архітектури, історії, культури, природи, вигідним економіко-географічним розташуванням.

На сьогодні Чортків – це транспортний вузол південної частини Тернопільської області, де перетинаються автомобільні шляхи різної категорії та значення. Через місто проходять такі автомобільні шляхи: Доманове (на Брест) – Ковель – Чернівці – Мамалига (на Кишинів); Кам'янець-Подільський – Чортків – Івано-Франківськ. Через Чортків пролягають автошляхи міжнародного значення М19 (Е85) (європейський автошлях, що бере свій початок у литовській Клайпеді і закінчується у грецькому Александруполі. Загальна протяжність 2300 кілометрів). Важливим є залізничне сполучення Тернопіль – Стефанешти. Такий надзвичайно сприятливий у розвитку туризму фактор – зручне геополітичне розташування – необхідно використати по максимуму для приваблення туристичних потоків у місто.

Чортків – місто з яскраво вираженою центральною частиною, де збереглися архітектурні та історичні пам'ятки. У Державному реєстрі національного культурного надбання знаходяться чотири пам'ятки містобудування та архітектури національного значення міста Чорткова: охоронний номер 684 – церква Вознесіння Господнього (дерев'яна), 1717 р., вул. Залізнична; охоронний номер 685/1 – церква Успіння Пресвятої Богородиці (дерев'яна), 1635 р., вул. Церковна; охоронний номер 685/2 – дзвіниця церкви Успіння Пресвятої Богородиці, XVII ст., вул. Церковна; охоронний номер 686 – замок Гольських (мурований), 1610 р., вул. Замкова. Окрім того, у центральній частині міста нараховується 80 будівель, що мають статус пам'ятки архітектури місцевого значення. Серед них – Домініканський костел святого Станіслава (1610 р., перебудований у 1911 р.), синагога головна (початок XVIII ст.), синагога нова (кін. XIX ст.), монастир ордену босих кармелітів Пресвятої Діви Марії (XIX ст.), гімназія «Рідна школа» (поч. XX ст.), торгові ряди (XIX ст.), аптека (поч. XX ст.), візитівка міста – годинникова вежа (поч. XX ст.), міська ратуша (поч. XX ст.) й багато ін. Постановою Кабінету Міністрів за № 878 від 2001 р. Чортків було внесено у Список історичних населених місць України.

У громаді є ботанічні пам'ятки природи місцевого значення, які окрім природничої, мають ще й науково-пізнавальну, історико-культурну та естетичну цінність: «Сосна Веймутова», «Шкільний дуб», Бичківський дуб, Монастирські

сосни, Чортківська катальпа, Платани ім. З. І. Довголюка, «Платани-кучерики», Айлант Антона Горбачевського. Через центр міста та села Скородинці, Бичківці, Біла, Росохач протікає мальовнича річка Серет.

У Чорткові є музейна резиденція (в.о. директора – Владислав Полівчук) у віданні міського управління культури та мистецтв Чортківської міської ради; діють Музей більшовицького терору, політв'язнів та репресованих (в приміщенні єпархіального управління Бучацької єпархії УГКЦ, організатором створення його є Марія Штепа, директор - с. Анна Сенеджук), зразковий літературно-краєзнавчий музей отця Маркіяна Шашкевича (в Чортківській гімназії ім. М. Шашкевича, керівник – Наталія Горяча).

Щодо розвитку індустрії гостинності, то слід відмітити, що у громаді добре розвинута і продовжує розширюватися мережа закладів громадського харчування - понад 25 закладів (ресторанне господарство). Значно менш розвинена сфера надання послуг проживання. У місті нараховується декілька закладів проживання готельного типу, проте значна частина їх не забезпечує комфортних умов проживання для гостей міста.

Наявні відпочинково-розважальні та оздоровчі комплекси для дітей та дорослих, спортивно-оздоровчий центр «Гум», спортивно-розважальний комплекс «Магніт».

У громаді проводяться різноманітні фестивалі, заходи культурного, мистецького, спортивного, краєзнавчого спрямувань, як-то: Тиждень писанки у Чорткові, велоперегони «Чортківський перевал», «Чортківська офензива», «Галицький ярмарок», «Фортеця кіно», мистецькі гаражні розпродажі, кіновечори та ін.

Протягом 2021-2023 рр., вдалось провести брендування території, створивши новий сучасний бренд-бук громади, утворити та підписати меморандум про співпрацю із 15 громадами півдня Тернопільщини, ознакувати та привернути увагу до вагомих пам'яток Чорткова, створити нові маршрути для туристів та мешканців міста. Проте рівень розвитку туристичної діяльності в Чортківській міській територіальній громаді досі є недостатнім. Необхідно розбудовувати туристичну інфраструктуру, створити Центр туризму та інформації Чортківської громади та залучати нових інвесторів. Програма розвитку туризму в місті на 2024-2026 роки покликана продовжувати розвивати внутрішній туризм як важливий чинник підвищення рівня життя населення, створення додаткових робочих місць, поповнення місцевого бюджету та ефективного використання потенціалу міста, визначити перспективи подальшого розвитку туризму в регіоні.

Програмою передбачається здійснення комплексу заходів щодо удосконалення системи управління туристичною галуззю, зміцнення існуючої матеріальної бази, створення умов для реалізації інвестиційних проектів, розвитку туристичної інфраструктури, задоволення потреб у висококваліфікованих кадрах, здійснення заходів державної підтримки рекламно-інформаційної діяльності, участі в розробленні інноваційних проектів.

2. Мета і завдання Програми

Метою програми є впровадження ефективних заходів у сфері туризму, створення конкурентоспроможного туристичного продукту та зростання ролі туристичної галузі в економічному розвитку громади.

Основними завданнями Програми є:

- забезпечення реалізації державної політики у галузі туризму, розвитку туристичної та курортно-рекреаційної індустрії;
- популяризація бренду території Чортківської громади;
- створення нових туристичних продуктів;
- розвиток туристично-рекреаційної інфраструктури;
- збільшення кількості туристів та екскурсантів;
- зростання професійного рівня працівників туристичної сфери;
- зростання зайнятості населення в сфері туризму та супутніх галузях;
- зростання надходжень до міського бюджету;
- промоція туристичного потенціалу громади;
- координація дій органів місцевого самоврядування, суб'єктів туристичної діяльності, громадських організацій для досягнення поставленої мети.

Для успішної реалізації розвитку туристичної галузі міста, отримання додаткових фінансових ресурсів у місцевий бюджет необхідно забезпечити:

- комплексний розвиток туристичної сфери;
- координацію та співпрацю з органами влади, установами та організаціями;
- залучення вітчизняних та іноземних інвестицій у туристичну сферу;
- ефективне сприяння туристичного обміну та збільшення потоку туристів;
- виготовлення високоякісної рекламної продукції про туристичні можливості краю;
- створення веб-сервісу для промоції туристичної та інвестиційної привабливості Чортківської громади;
- вдосконалення форм екскурсій, збільшення кількості екскурсантів;
- розширення мережі
- покращення умов відпочинку та оздоровлення населення.

3. Заходи реалізації Програми

3.1. Для забезпечення досягнення мети та реалізації завдань Програми здійснюються заходи, викладені у додатку до цієї Програми.

3.2. У разі необхідності зміни та доповнення до Програми вносяться за поданням комунального підприємства «Чортківський туристично-інформаційний центр» Чортківської міської ради.

3.3. Відповідальними за реалізацію заходів цієї Програми є комунальне підприємство «Чортківський туристично-інформаційний центр» Чортківської міської ради.

4. Фінансове забезпечення

4.1. Фінансове забезпечення цієї Програми здійснюється у межах кошторисних призначень, передбачених у місцевому бюджеті на відповідний рік, та з інших джерел, не заборонених законодавством України. Загальний обсяг фінансових ресурсів на забезпечення виконання Програми складає 2085 тис. гривень.

4.2. Головним розпорядником коштів цієї Програми є управління культури і мистецтв Чортківської міської ради.

(тис. грн.)

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	Етапи виконання Програми			Усього витрат на виконання Програми
	2024 рік	2025 рік	2026 рік	
Обсяг ресурсів усього, у тому числі:	730	715	640	2085
Міський бюджет	730	715	640	2085
Кошти інших джерел	-	-	-	-

5. Очікувані результати

Виконання Програми дасть змогу розвинути туристичну інфраструктуру м. Чорткова та на території Чортківської територіальної громади, забезпечити комплексний розвиток туристичного центру. Реалізація Програми сприятиме диверсифікації місцевого туристичного продукту, підвищенню якості послуг, залученню інвестицій у туристичну галузь громади.

5.1. Проведення заходів цієї Програми є важливим з огляду на підвищення інформаційного та інфраструктурного забезпечення туристичної галузі громади, формування високоякісного місцевого туристичного продукту й пропагування чортківського туристичного продукту на всеукраїнському ринку.

5.2. Виконання заходів реалізації цієї Програми сприятиме:

5.2.1. Створенню позитивного іміджу міста та поліпшення його інвестиційної привабливості.

5.2.2. Розширенню цільових аудиторій туристів.

5.2.3. Створенню нових туристичних продуктів, туристичних тем Чортківської міської територіальної громади.

5.2.4. Створенню комфортного та безпечного середовища для туристів та мешканців міста.

5.2.5. Зростанню обсягу реалізації туристичних і готельних послуг та підвищенню їх якості.

5.2.6. Збільшенню зайнятості населення, зростанню життєвого рівня населення.

5.2.7. Збільшенню кількості туристів, терміну перебування туриста у місті, суми їх витрат.

5.3. Успішна реалізація визначених пріоритетів послужить до створення ефективної туристичної галузі у Чортківській міській територіальній громаді, стимулювання суміжних секторів місцевої економіки, налагодження публічно-приватного партнерства бізнесу і влади.

5.4. Успішна реалізація Програми сприятиме збільшенню надходжень до місцевого бюджету.

6. Заходи програми

№ з/п	Заходи	Відповідальні	Термін виконання, роки	Орієнтовні обсяги фінансування (тис.грн.)		
				2024 рік	2025 рік	2026 рік
1.	Проведення комплексу масових заходів туристичного, культурно-просвітницького характеру	комунальне підприємство «Чортківський туристично-інформаційний центр»; управління культури та мистецтв; управління освіти, молоді та спорту Чортківської міської ради, громадські організації	2024-2026	200	200	200
2.	Участь у туристичних заходах (виставках, конференціях, форумах, семінарах тощо) на цільових та перспективних ринках, організація їх проведення у Чортківській міській територіальній громаді	комунальне підприємство «Чортківський туристично-інформаційний центр»; управління культури та мистецтв Чортківської міської ради	2024-2026	20	15	20
3.	Організація, проведення і координація подій та презентацій, спрямованих на поширення знань про м. Чортків та інші населені пункти громади, їхню історико-культурну спадщину, туристичний потенціал тощо	комунальне підприємство «Чортківський туристично-інформаційний центр»; управління культури та мистецтв Чортківської міської ради	2024-2026	25	25	25
4.	Прийняття представників і	комунальне підприємство	2024-2026	25	45	25

	делегаций туристичної галузі та засобів масової інформації з України та з-за кордону	«Чортківський туристично-інформаційний центр»; управління культури та мистецтв Чортківської міської ради				
5.	Дослідження та аналіз ринку (проведення опитувань туристів та гостей громади, аналіз даних тощо)	комунальне підприємство «Чортківський туристично-інформаційний центр»; відділ муніципального розвитку та енергоменеджменту Чортківської міської ради	2024-2026	5	5	5
6.	Розробка, виготовлення, придбання туристично-інформаційної, промоційної поліграфічної та сувенірної продукції, відео- та фотоматеріалів	комунальне підприємство «Чортківський туристично-інформаційний центр»; Чортківської міської ради	2024-2026	100	100	100
7.	Сприяння створенню і популяризації нових конкурентоспроможних туристичних продуктів, туристичних тем	комунальне підприємство «Чортківський туристично-інформаційний центр» Чортківської міської ради	2024-2026	10	10	10
8.	Співпраця з представниками сфери туризму з інших областей України та з-за кордону, туристичними асоціаціями, експертами галузі, представниками індустрії	комунальне підприємство «Чортківський туристично-інформаційний центр»; управління культури та мистецтв	2024-2026	30	30	30

		Чортківської міської ради				
9.	Підвищення рівня інформування мешканців та туристів про туристичні послуги і заходи через розміщення інформації у засобах масової інформації (друкованих виданнях, Інтернет-ресурсах тощо)	комунальне підприємство «Чортківський туристично-інформаційний центр»; управління культури та мистецтв; відділ інформаційної політики Чортківської міської ради	2024-2026	45	35	25
10.	Сприяння проведенню конкурсу соціально-культурних проектів громадських організацій у галузі туризму та підтримка інших ініціатив представників туристичного кластеру	комунальне підприємство «Чортківський туристично-інформаційний центр»; управління культури та мистецтв; управління освіти, молоді та спорту; відділ муніципального розвитку та енергоменеджменту Чортківської міської ради, громадські організації	2024-2026	20	20	20
11.	Розроблення системи ознакування та впровадження двомовної системи ознакування та навігації у Чортківській міській територіальній громаді	комунальне підприємство «Чортківський туристично-інформаційний центр»; управління культури та мистецтв; відділ архітектури та містобудівного	2024-2026	100	50	50

		кадастру Чортківської міської ради				
12.	Покращення туристичної пропозиції громади	комунальне підприємство «Чортківський туристично-інформаційний центр»; управління культури та мистецтв Чортківської міської ради	2024-2026	-	-	-
13.	Сприяння розробці та популяризації туристичних продуктів з використанням матеріальної та нематеріальної культурної спадщини	комунальне підприємство «Чортківський туристично-інформаційний центр»; управління культури та мистецтв; відділ архітектури та містобудівного кадастру Чортківської міської ради	2024-2026	10	10	10
14.	Створення творчих майстерень декоративно-ужиткового мистецтва різних напрямків для проведення майстер-класів	комунальне підприємство «Чортківський туристично-інформаційний центр»; управління культури та мистецтв Чортківської міської ради	2024-2026	20	20	20
15.	Координація і співорганізація тематичних професійних конференцій, форумів, круглих столів, конкурсів	комунальне підприємство «Чортківський туристично-інформаційний центр»; управління культури та	2024-2026	30	30	30

		мистецтв Чортківської міської ради				
16.	Заходи з впорядкування туристично- екскурсійної діяльності	комунальне підприємство «Чортківський туристично- інформаційний центр» Чортківської міської ради	2024-2026	10	10	-
17.	Реконструкція та створення нових об'єктів для приваблення туристів	комунальне підприємство «Чортківський туристично- інформаційний центр»; управління культури та мистецтв; відділ архітектури та містобудівного кадастру Чортківської міської ради	2024-2026	60	100	60
18.	Створення умов для функціонування та співпраці асоціацій та громадських організацій, бізнесу, які займаються розвитком туризму, фахівцями галузі, закладами освіти	комунальне підприємство «Чортківський туристично- інформаційний центр»; управління культури та мистецтв Чортківської міської ради	2024-2026	20	10	10
19.	Залучення інвестицій в туристичну індустрію Чортківської міської територіальної громади	комунальне підприємство «Чортківський туристично- інформаційний центр»; управління культури та мистецтв; відділ муніципального розвитку та	2024-2026	-	-	-

		енерго- менеджменту Чортківської міської ради, громадські організації				
--	--	--	--	--	--	--

Секретар ради

Ярослав ДЗИНДРА